

UPUTSTVO ZA POPUNJAVANJE STATISTIČKOG LISTIĆA O SLUČAJU SMRTI (obrazac DEM-2)

Prilikom upisa činjenice smrti u matičnu knjigu umrlih, **matičar će za svako umrlo lice popuniti statistički listić o slučaju smrti**, bez obzira na porijeklo smrti (prirodnu, nasilnu ili neutvrđenu). Činjenica smrti upisuje se u matičnu knjigu umrlih na osnovu Potvrde o smrti, rješenja organa nadležnog za vođenje matičnih knjiga ili pravosnažne sudske odluke.

Uz svaki listić o slučaju smrti matičar mora priložiti jedan primjerak popunjenog obrasca Potvrde o smrti, a drugi primjerak ulaže u spise matične knjige umrlih.

Kolonu na lijevoj strani zaglavlja, predviđenu za šifre, matičar ne popunjava, osim što upisuje podatke za godinu smrti, kao i naziv i matični broj zdravstvene ustanove i jedinice u sastavu.

Godina smrti umrlog lica prepisuje se iz Potvrde o smrti (pitanje 3).

Naziv zdravstvene ustanove koja izdaje Potvrdu, matični broj ustanove i redni broj jedinice u sastavu prepisuju se sa zaglavlja Potvrde o smrti.

Popunjavanje identifikacionih podataka

U kolonu na desnoj strani zaglavlja obrasca DEM-2, pored odgovora na pitanje o mjestu registracije (opština, mjesto smrti, sjedište matičara), treba upisati podatke o matičnom području za koje se vodi matična knjiga umrlih, tekući broj upisa, dan, mjesec i godinu upisa. Ako se matična knjiga vodi za dva ili više mjesta, upisuje se naziv onog mjesta koje je kao prvo upisano na koricama knjige za to matično područje.

a) Za lica umrla na teritoriji SCG: «Mjesto (naselje) smrti» (čiji je naziv upisan **na drugoj liniji**) **nalazi se** uvijek na području «opštine smrti» (čiji je naziv upisan **na prvoj liniji**), jer je «opština smrti» istovremeno i opština registracije činjenice smrti.

b) Za lica umrla van teritorije SCG: «Mjesto (naselje) smrti» **ne nalazi se** nikada na području opštine registracije, već u nekoj stranoj državi. Stoga se **na prvoj liniji** (kao «opština smrti») upisuje naziv opštine u SCG u kojoj je slučaj registrovan, **a na drugoj liniji** se (umjesto «mjesta, tj. naselja smrti») upisuje naziv strane države u kojoj je smrt nastupila.

Nazivi navedeni **na trećoj i četvrtoj liniji** uvijek se odnose na naselja koja se nalaze na području opštine registracije u SCG (na prvoj liniji), bez obzira na to da li je riječ o licima umrlim na teritoriji SCG ili van nje.

Objašnjenja pod tačkom a) važe za državljane SCG i za strane državljane koji su umrli na teritoriji SCG.

Objašnjenja pod tačkom b) važe za državljane SCG koji su umrli van teritorije SCG, to jest u nekoj od stranih država.

Odgovor na pitanja godina smrti, zdravstvena ustanova, kao i pitanja od 2-11 prepisuju se iz Potvrde o smrti. Prilikom upisivanja pojedinih odgovora, matičar treba da postupa prema sledećim objašnjenjima:

1. Prezime i ime umrlog (ime oca i majke)

Upisuju se prezime i ime umrlog i lično ime oca/majke onako kako je upisano u matičnoj knjizi umrlih. Ako prilikom prijave smrti odojčeta (pa ni do dana dostavljanja listića nadležnom statističkom organu) njegovo ime nije bilo prijavljeno matičaru, kao odgovor treba staviti "MUŠKO/ŽENSKO NOVOROĐENČE MAJKE" (dodati ime i prezime majke).

2. Pol

Za lica muškog pola zaokružuje se broj 1, a za lica ženskog pola broj 2.

3. Datum i čas smrti:

Treba upisati potpun datum (dan, mjesec) i čas smrti. Časovi se upisuju od 01 do 24, računajući svaki započeti čas kao cijeli.

Primjeri:

- Za lice umrlo 11. 02. u 21 čas i 35 minuta, upisuje se 11 02 22;
- Za lice umrlo 11.02. u 23 časa i 50 minuta (*prije ponoći*), upisuje se 11 02 24;
- Za lice umrlo 12.02. u 00 časa i 5 minuta (*poslije ponoći*), upisuje se 12 02 01.

Za nađeni leš, kao datum i čas smrti, upisuju se datum i čas nalaženja leša.

4. Datum rođenja i JMBG umrlog

Upisati dan, mjesec i godinu rođenja, odnosno ostalih 6 cifara JMBG (jedinostveni matični broj građana), a za djecu do 7 dana starosti još i čas rođenja.

Matični, to jest lični broj građana preuzima se **u potpunosti**, tj. pažljivo se prepisuju svih **13 cifara**, s tim što se prvih 7 cifara (koje predstavljaju: dan, mjesec i godinu rođenja) upisuju u kućice između kojih postoji razmak, dok se ostalih 6 cifara upisuju u spojene kućice.

U slučajevima kada umrlo lice nije imalo dodijeljen matični broj, ili kada matičar ne može da obezbjedi informaciju o istom, shodno proceduri o upisu JMBG u matične knjige, matičar treba da upiše u prvih sedam kućica podatke o danu, mjesecu i godini rođenja lica, dok će ostalih 6 kućica ostati nepopunjene.

5. Prebivalište

Prebivalište se upisuje prema zvaničnoj teritorijalnoj organizaciji, važećoj u trenutku upisa u matičnu knjigu umrlih.

Upisuju se adresni podaci, i to: **ulica i broj, mjesto (naselje), opština** (kojoj to mjesto pripada) i **republika** u kojoj se nalazi posljednje prebivalište umrlog.

Pri upisivanju naziva mjesta (naselja) treba upisati sadašnji naziv, a ne njegov lokalni naziv, naziv nekog njegovog posebnog dela, kao što je zaseok, mahala, neki kraj većeg gradskog naselja s posebnim nazivom, deo većeg naselja koji je pre spajanja s drugim naseljem imao drugi naziv, itd.

Za državljane Srbije i Crne Gore koji su umrli u inostranstvu upisuje se naziv onog mjesta (naselja) u SCG u čiju je matičnu knjigu umrlih slučaj upisan, shodno odredbama Zakona o matičnim knjigama.

Za strane državljane sa prebivalištem u inostranstvu koji su umrli na teritoriji SCG adresni podaci se upisuju u zavisnosti od dužine boravka do momenta smrti na teritoriji SCG.

- Ako je umrlo lice-strani državljanin do momenta smrti radilo-boravilo u SCG *godinu dana i duže*, upisuju se mjesto (naselje) i opština u SCG u kojoj je boravilo do momenta smrti;
- Ako je umrlo lice-strani državljanin do momenta smrti radilo-boravilo u SCG *kraće od godinu dana*, upisuju se naziv mjesta (naselja) i strana država (umjesto opštine) u kojoj se nalazi njegovo prebivalište do momenta smrti.

Za izbjegla lica i raseljena lica sa teritorije Kosova i Metohije upisuju se: ulica i broj, naziv mjesta (naselja) i opština kojoj je pripadalo njihovo posljednje boravište.

Kao **prebivalište umrlog odojčeta** upisuje se prebivalište majke.

Za odojče umrlo na teritoriji SCG, čija je majka strani državljanin sa prebivalištem u inostranstvu, upisuju se naziv mjesta (naselja) i naziv strane države (umjesto opštine) u kojoj se nalazi prebivalište majke do momenta smrti djeteta, i to ukoliko radi-boravi u SCG kraće od godinu dana. Ukoliko je majka strani državljanin koji radi-boravi u SCG godinu dana i duže, upisuju se mjesto (naselje) i opština u SCG u kojoj majka boravi do momenta smrti djeteta.

Za nađeni leš za koji **nije mogao da se utvrdi identitet** kao prebivalište treba upisati mjesto (naselje) gde je slučaj upisan u matičnu knjigu umrlih.

6. Bračno stanje

Zaokružuje se šifra koja odgovara *zakonskom* bračnom stanju lica.

Za lica koja su živjela u vanbračnim zajednicama uzima se u obzir njihovo zakonsko bračno stanje, nezavisno od ove zajednice.

Za djecu i sva lica koja nikada nijesu sklapala brak zaokružuje se šifra 1 (neoženjen-neudata). Za zakonski sklopljen brak - šifra 2. Ako je raniji brak prestao smrću drugog supružnika - šifra 3, a ako je brak razveden pravosnažnom sudskom presudom - šifra 4.

7. Državljanstvo

Članom 7. Ustavne povelje državne zajednice Srbija i Crna Gora, državljanin države članice je i državljanin Srbije i Crne Gore.

Ukoliko odgovor na ovo pitanje u Potvrdi nije dat, matičar je dužan da na ovo pitanje upiše tačno onakav odgovor kakav je dao prijavitelj umrlog lica pri upisu u matičnu knjigu. Na primjer, upisuje se "SCG i Republike Crne Gore", "SCG i Republike Srbije", "SCG i Republike Srbije i Austrije", "SCG i Republike Crne Gore i Kanade", neke druge strane države, npr. "Njemačke", "Kanade" ili "Bez državljanstva".

8. Nacionalna ili etnička pripadnost

Članom 34. Ustava Republike Crne Gore, građaninu se jamči sloboda izražavanja nacionalne pripadnosti i kulture i sloboda upotrebe svog jezika i pisma. Građanin nije dužan da se izjašnjava o svojoj nacionalnoj pripadnosti.

Ukoliko odgovor na ovo pitanje u Potvrdi nije dat, matičar je dužan da na ovo pitanje upiše tačno onakav odgovor kakav je dao prijavitelj umrlog lica pri upisu u matičnu knjigu. Na primjer, upisuje se Crnogorac, Srbin, Jugosloven, ili neka druga nacionalna pripadnost.

Shodno tome, prijavitelj može i da se ne izjasni po ovom pitanju, i u tom slučaju matičar će na ovo pitanje upisati sljedeći odgovor: "Nije se izjasnio".

9. Vjeroispovjest

Članom 34. Ustava Republike Crne Gore, građaninu se jamči sloboda vjeroispovjesti koja obuhvata slobodu vjerovanja, ispovijedanja vjere i vršenja vjerskih obreda, odnosno niko nije dužan da se izjašnjava o svom vjerskom uvjerenju.

Ukoliko odgovor na ovo pitanje u Potvrdi nije dat, matičar je dužan da na ovo pitanje upiše tačno onakav odgovor kakav je dao prijavitelj umrlog lica pri upisu u matičnu knjigu. Na primjer, upisuje se "Pravoslavna", "Katolička", "Protestantska" ili neka druga vjerska pripadnost ili, pak, "Nije vjernik".

Shodno tome, prijavitelj može i da se ne izjasni po ovom pitanju, i u tom slučaju matičar će na ovo pitanje upisati sledeći odgovor: "Nije se izjasnio".

10. Najviša završena škola

Ukoliko odgovor na ovo pitanje u Potvrdi nije dat, zaokružuje se tačno onakav odgovor kakav je dao prijavitelj umrlog lica pri upisu u matičnu knjigu. Zaokružuje se šifra koja odgovara **najvišoj završenoj** školi umrlog lica.

Pod najvišom završenom školom podrazumijeva se vrsta škole čijim je završavanjem lice steklo najviši stepen obrazovanja. Pri tome, ne treba praviti razliku u tome da li je školska sprema stečena završavanjem redovne škole ili škole koja zamjenjuje redovnu školu (na primjer: škola za obrazovanje odraslih), odnosno da li je stečena polaganjem ispita u redovnoj školi ili završavanjem nekog kursa za skraćeno školovanje kojim se stiče svjedočanstvo neke redovne škole. Kursevi čijim završavanjem se ne stiče svjedočanstvo redovne škole (na primjer: kurs za daktilografe, za knjigovođe i sl.) ne uzimaju se u obzir kao odgovori na ovo pitanje. U ovakvim slučajevima zaokružuje se šifra koja odgovara prethodno završenoj školi.

Za lica koja imaju stepen magistra ili doktora nauka zaokružuje se šifra 6.

Za lica koja su završila neku vojnu školu ili školu za unutrašnje poslove uzima se stepen te škole: srednja, viša ili visoka škola.

Za lica koje je završilo I stepen studija na fakultetu koji ima ili je imao stepene prema važećim propisima, i koje poseduje diplomu o završenom I stepenu zaokružuje se šifra 5.

Ako je lice završilo neku školu u inostranstvu, kao odgovor treba zaokružiti odgovarajući stepen te škole, tj. da li je osnovna, srednja, viša ili visoka škola.

11. Aktivnost

Ukoliko odgovor na ovo pitanje u Potvrdi nije dat, zaokružuje se tačno onakav odgovor kakav je dao prijavitelj umrlog lica pri upisu u matičnu knjigu.

Odgovor se daje zaokruživanjem **samo jedne šifre** od 1 do 9.

Ako za neko umrlo lice mogu da se zaokruže dvije šifre, onda se uvijek zaokružuje manja.

Tako, na primjer, ako je žensko lice staro 15 i više godina istovremeno domaćica i porodični penzioner, treba zaokružiti šifru 4 (pensioner), a ne šifru 6 (domaćica).

Ukoliko je zaokružena šifra 1 ili 2, obavezno se na liniji upisuje **i potpun naziv zanimanja koje je umrlo lice obavljalo**.

Ako umrlo lice nije obavljalo zanimanje, zaokružuje se **jedna šifra** od 3 do 9.

Obavlja zanimanje u radnom odnosu

Šifra 1 zaokružuje se za sve umrle koji su obavljali neko zanimanje, odnosno određenu vrstu posla radi sticanja sredstava za život u SCG. Ovaj odgovor treba zaokružiti samo za:

- Lica koja su bila u radnom odnosu (na neodređeno ili određeno vrijeme), bez obzira na to u kom su obliku svojine bila zaposlena (društvena, privatna, mješovita, zadružna itd.) i na koji način je organizovano preduzeće, zadruga ili ustanova u kojoj je lice radilo (društveno ili javno preduzeće, akcionarsko društvo, zadruga itd.), kao i da li su zanimanje obavljala u privrednim ili vanprivrednim djelatnostima.

Ostali koji obavljaju zanimanje

Šifra 2 zaokružuje se za sve umrle koji su pripadali jednoj od sljedećih kategorija:

- Lica koja su obavljala neki posao u cilju sticanja sredstava za život **van radnog odnosa**. Ovdje treba uključiti sva lica koja su obavljala raznovrsne poslove prema pismenom ili usmenom dogovoru s poslodavcem ili koja su radila samostalno, pod uslovom da nisu ostvarila pravo na radni staž, tj. penzijsko, invalidsko i zdravstveno osiguranje. Ovaj odgovor treba zaokružiti za sva umrla lica koja su obavljala zanatske poslove, poslove u kućnoj radinosti, kao i sve druge poslove za čije se obavljanje ne uplaćuju porezi i doprinosi (rad kućnih pomoćnica, davanje časova ili održavanje kurseva, rad uličnih i drugi prodavaca, kao i rad drugih lica čiji rad nije registrovan);
- Lica koja su u svojstvu vlasnika ili suvlasnika preduzeća ili radnje (**poslodavac**) zapošljavala druga lica za koja su uplaćivala poreze i doprinose;
- **Individualne poljoprivrednike** koji su samostalno obavljali neko poljoprivredno zanimanje, na svom ili tuđem poljoprivrednom gazdinstvu, bilo da su bili vlasnici imanja, članovi domaćinstva vlasnika ili zakupci i nadničari na tuđem imanju;
- Lica koja su **samostalno obavljala djelatnost** u privatnoj radnji, ordinaciji, apoteci i dr., pod uslovom da nisu zapošljavala druga lica;
- Članove porodičnog domaćinstva (bračni drug, djeca, roditelji) koji su radili u radnji nekog od članova domaćinstva za koje se nije uplaćivao radni staž (penzijsko, invalidsko i zdravstveno osiguranje);
- Lica koja su prekinula rad radi odsluženja vojnog roka ili izdržavanja kazne.

Zanimanje umrlog određuje se prvenstveno prema vrsti poslova koje je umrlo lice obavljalo, a **ne prema školskoj spremi** koju je posjedovalo. Tako, na primjer, lice koje je završilo pravni fakultet moglo je da bude: profesor fakulteta, sudija vrhovnog suda, advokat, novinar, šef računovodstva itd. Isto tako, ako je lice završilo pravni fakultet, a sticalo je sredstva za život obavljanjem nekog zanimanja za koje nije bila potrebna visoka stručna sprema, onda se upisuje naziv tog zanimanja (npr. konobar, taksista i sl.).

U slučaju da se ne zna naziv zanimanja koji odgovara poslu koji je umrli obavljao, na liniji treba da se opiše posao ili poslovi koje je umrli radio (na primer: prodavac na uličnoj tezgi, radio je na utovaru robe, pakovao je gotovu robu i dr.).

Nezaposlen

Šifra 3 zaokružuje se za sve umrle koji nijesu imali posao kojim su sticali sredstva za život i koji su tražili posao preko službe za zapošljavanje (tržišta rada) ili samostalno.

Penzioner

Šifra 4 zaokružuje se za sve umrle koji su imali rješenje o penziji, bilo da su pravo na penziju ostvarili ličnim radom (starosni ili invalidski penzioner) bilo kao članovi porodice (porodični penzioner).

Lice s drugim ličnim prihodom

Šifra 5 zaokružuje se za sve umrle koji su kao osnovni izvor sredstava za život imali prihod od imovine (tj. nijesu radili i nijesu bili penzioneri). **Prihodi od imovine** mogu se ostvariti izdavanjem stambenih ili poslovnih prostorija, davanjem u zakup poljoprivrednog zemljišta, na osnovu posjedovanja vrednosnih papira (akcije, dionice) i dr. Ovaj odgovor se zaokružuje i za umrlo lice kome je osnovni izvor sredstava za život bila socijalna pomoć, alimentacija, invalidnina, stipendija i sl.

PRIMJERI ZA PRAVILNO UPISIVANJE NAZIVA ZANIMANJA ZA LICA ZA KOJA JE ZAOKRUŽEN BROJ 1 ILI 2

Nepotpuni i uopšteni odgovori:	Pravilni odgovori:
Poljoprivrednik	Poljoprivrednik (stočar, ratar, voćar) – proizvođač za tržište Poljoprivrednik - proizvođač za sopstvene potrebe
Poljoprivredni radnik	Poljoprivredni pomoćni radnik (u stočarstvu, ratarstvu, itd.)
Ribar	Slatkovodni ribar, Ribar na moru, Radnik u ribnjaku
Metalski radnik	Metalostrugar zanatlija, Metalostrugar industrijski, Livac zanatlija, Livac industrijski
Drvoprerađivački radnik	Drvostrugar zanatlija, Drvostrugar industrijski

Tekstilni radnik	Ručni pletač tekstila zanatlija, Mašinski pletač tekstila zanatlija, Mašinski pletač tekstila u industriji
Pekar, Mesar	Pekar zanatlija, Pekar industrijski, Mesar zanatlija, Mesar industrijski
Profesor, Predavač	Profesor u srednjoj školi, Profesor u višoj školi, Profesor na fakultetu (bez obzira na predmet); isto i za predavača
Službenik, Referent, Inspektor, Savjetnik	Matičar, Referent za socijalnu zaštitu, Sanitarni inspektor, Pravni savjetnik
Zdravstveni radnik	Medicinska sestra, Fizioterapeut, Ljekar-specijalista opšte medicine
Poslovođa, Nadzornik, Predradnik	Poslovođa miner, Nadzornik tkanja, Predradnik u proizvodnji azota
Inženjer	Građevinski, Elektrotehnički, Mašinski inženjer, itd.
Tehničar	Građevinski, Mašinski, Rudarski tehničar, itd.
Umjetnik	Književnik, Vajar, Slikar, Kompozitor, itd.
Nestručni radnik, Nekvalifikovani radnik	Paker, Mjerač, Sortirer, Nosač
Rukovodilac	Rukovodilac – menadžer u poljoprivredi (u građevinarstvu, trgovini, ugostiteljstvu, saobraćaju, finansijama)

Domaćica

Šifra 6 zaokružuje se za izdržavano žensko lice staro 15 i više godina, koje je najveći dio vremena tokom dana provodilo u obavljanju kućnih poslova (spremanje stana, pripremanje hrane, njega djece i sl.).

Za žensko lice koje je veći dio vremena provodilo obavljajući poljoprivredne poslove na porodičnom gazdinstvu, na poslovima izrade predmeta domaće radinosti radi prodaje, na poslovima u zanatskoj, ugostiteljskoj i drugoj radnji nekog od članova domaćinstva treba zaokružiti odovarajuću šifru predviđenu za lice koje obavlja zanimanje.

Dijete, učenik ili student

Šifra 7 zaokružuje se za umrlo dijete (lice mlađe od 15 godina) koje nije pohađalo školu, kao i za umrlo lice koje je redovno ili vanredno pohađalo neku školu (osnovnu, srednju, višu ili visoku), pod uslovom da nije obavljalo zanimanje, nije tražilo posao i da nije bilo penzioner.

Ostala izdržavana lica

Šifra 8 zaokružuje se za umrlo lice koje se nije moglo razvrstati ni u jednu od navedenih grupa (od 3 do 7). Ovaj odgovor se zaokružuje i za umrlo lice staro 15 i više godina, koje nije obavljalo zanimanje zbog starosti, bolesti ili invalidnosti.

Lice na privremenom radu - boravku u inostranstvu

Šifra 9 zaokružuje se samo za umrlo lice koje je privremeno radilo u inostranstvu kod stranog poslodavca ili je bilo na samostalnom radu, kao i za člana porodice lica na privremenom radu koje je boravilo u inostranstvu.

12. Umrlo lice bilo je na privremenom radu-boravku u inostranstvu:

Odgovor na to pitanje daje se *u slučaju kada je umrlo lice - državljanin SCG* sa prebivalištem u SCG, prema izjavi prijavioca, bilo na privremenom radu – boravku u inostranstvu:

Da:

- a) Kraće od jedne godine

Za lica koja su radila - boravila u inostranstvu **kraće od 1 godine**, kao i za umrlo odojče čija je majka radila-boravila u inostranstvu kraće od 1 godine zaokružuje se šifra 1.

- b) Godinu dana i duže

Za lica koja su radila - boravila u inostranstvu **godinu dana i duže**, kao i za umrlo odojče čija je majka radila-boravila u inostranstvu godinu dana i duže zaokružuje se šifra 2.

Ne:

Za lica koja nijesu radila - boravila u inostranstvu, kao i za umrlo odojče čija majka nije radila-boravila u inostranstvu zaokružuje se šifra 3.

13. Umrlo lice bilo je strani državljanin koji je privremeno radio-boravio u SCG:

Odgovor na ovo pitanje daje se *u slučaju kada je umrlo lice - strani državljanin sa prebivalištem u inostranstvu, prema izjavi prijavioca, bilo na privremenom radu – boravku u SCG:*

Da:

a) Kraće od jedne godine

Za strane državljane koji su radili - boravili u SCG **kraće od 1 godine**, kao i za umrlo odojče čija je majka strani državljanin, a radila je ili boravila u SCG kraće od 1 godine, zaokružuje se šifra 1.

b) Godinu dana i duže

Za strane državljane koji su radili - boravili u SCG **godinu dana i duže**, kao i za umrlo odojče čija je majka strani državljanin, a radila je ili boravila u SCG godinu dana i duže, zaokružuje se šifra 2.

Ne:

Za umrla lica koja nisu strani državljani koji su privremeno radili - boravili u SCG, kao i za umrlo odojče čija majka nije strani državljanin koji je radio - boravio u SCG zaokružuje se šifra 3.

1. Gde je smrt nastupila i ko je utvrdio smrt

Odgovor na ovo pitanje daje se na osnovu podataka iz Potvrde o smrti (pitanja *Datum i čas smrti* i *Za umrle van zdravstvene ustanove*). Odgovor se daje zaokruživanjem **samo jedne šifre**.

Kada je smrt nastupila u zdravstvenoj ustanovi zaokružuje se *šifra 1* (zaokružena šifra 1 kod pitanja *Datum i čas smrti*).

Ako je smrt nastupila u stanu ili na drugom mjestu, a smrt je utvrdio ljekar, zaokružuje se *šifra 2* (popunjeno pitanje 1 na poleđini Potvrde o smrti).

Izuzetno, za lica koja su umrla van zdravstvene ustanove može se zaokružiti i *šifra 3*, i to kada je upis u matičnu knjigu izvršen na osnovu sudske odluke (za nestalo lice) ili rešenja nadležnog organa.

U slučaju da je zaokružio šifru 3, matičar (u prostoru predviđenom za napomene) treba da da bliža objašnjenja o razlogu davanja ovog odgovora.

Da li je umrli bio liječen od bolesti, povrede od koje je umro

Odgovor na ovo pitanje daje se na osnovu podataka iz Potvrde (pitanje).

Šifra 1, "da", zaokružuje se samo ako je umrlom bila pružena stručna pomoć ljekara u vezi sa bolešću, povredom od koje je lice umrlo, bez obzira na to da li je lice bilo liječeno u zdravstvenoj ustanovi ili van nje.

Šifra 2, "ne", zaokružuje se za lica koje uopšte nije bilo liječeno ili nije bilo liječeno od bolesti, povrede koja je dovela do smrti.

Šifra 3, "neutvrđeno", zaokružuje se za lica za koje ljekar ne može da utvrdi da li je bilo liječeno od bolesti, povrede koja je dovela do smrti.

Ko je dao podatke o uzroku smrti

Odgovor se daje zaokruživanjem **samo jedne šifre** navedene u listiću, a na osnovu odgovora iz Potvrde o smrti (pitanje na poleđini Potvrde).

Odgovor može biti: ordinirajući ljekar (šifra 1), mrtvozornik sa medicinskom dokumentacijom (šifra 2), mrtvozornik bez medicinske dokumentacije (šifra 3) i obducent (šifra 4).

Uzrok smrti

Matičar neće upisivati odgovor na pitanje o uzroku smrti.

Ovaj odgovor treba da upiše ljekar – šifrant.

2. Porijeklo smrti

Odgovor se daje zaokruživanjem **samo jedne šifre** navedene u listiću, a na osnovu odgovora iz Potvrde o smrti (pitanje 2 na poleđini Potvrde).

Odgovor može biti: prirodna (šifra 1), nasilna (šifra 2) i neutvrđeno (šifra 3).

A) Da li je umrlo lice odojče

Odgovor može biti "da" ili "ne", u zavisnosti od toga da li je lice umrlo ne navršivši godinu dana (odojče), i u tom slučaju se zaokružuje šifra 1, ili je staro godinu dana i više (nije odojče), kada se zaokružuje šifra 2.

Odgovor na ovo pitanje obavezno se mora dati, jer **od odgovora na prethodna pitanja (2. i A) zavisi da li će se nastaviti popunjavanje listića** (i kojih njegovih djelova), ili će se sa ovim pitanjima završiti njegovo popunjavanje.

PODACI O NASILNOJ SMRTI

Na pitanja od 1 do 5 daju se odgovori samo ako je kod pitanja PORIJEKLO SMRTI zaokružena šifra 2

Odgovor na ova pitanja prepisuje se iz Potvrde o smrti
(blok-PODACI O NASILNOJ SMRTI)

1. Porijeklo nasilne smrti

Odgovor se daje zaokruživanjem **samo jedne šifre, i to one koja se odnosi na određeno porijeklo nasilne smrti** i koja se razvrstava na: nesrećan slučaj - zades (šifra 1), samoubistvo (šifra 2) i ubistvo (šifra 3), već prema tome koje su okolnosti dovele do smrti.

Odgovor "ostalo" (šifra 4) odnosi se na: povrede nanesene pri legalnim intervencijama milicije i drugih izvršilaca zakona, uključujući i vojsku na dužnosti (tokom hapšenja ili pokušaja hapšenja prekršilaca zakona, sprečavanja nereda, pri održavanju reda i drugim zakonskim akcijama zakonite egzekucije, uključujući i izvršenje smrtne kazne), povrede nastale zbog ratnih operacija, komplikacije usled medicinskog i hirurškog liječenja, kao i događaje sa neutvrđenim porijeklom nasilne smrti.

2. Vrijeme događaja koji je izazvao nasilnu smrt

Kao odgovor na ovo pitanje daje se podatak **o vremenu kad se događaj desio**, a ne o tome kada je smrt nastupila, jer između ova dva momenta može postojati i duži vremenski razmak.

Odgovor na ovo pitanje obuhvata dva podatka:

a) Dan, mjesec, godinu i čas kada se događaj desio. Ovdje treba upisati, na primjer, 15 02 2004 22 (slučaj se desio 15.02. 2004. godine u 21 čas i 35 minuta);

Napomena: Vidjeti primjere kod pitanja *Datum i čas smrti*.

b) Dan u nedjelji. Treba upisati, na primjer, nedjelja, ponedjeljak, itd.

3. Mjesto događaja

Odgovor na ovo pitanje odnosi se na **identifikaciju mjesta događaja** koji je u krajnjem doveo do nasilne smrti.

U zavisnosti od mjesta događanja (kuća, fabrika, saobraćajnica, rijeka, itd.), zaokružuje se odgovarajuća šifra.

4. U trenutku događaja umrli je bio

Odgovor na ovo pitanje označava **aktivnosti umrlog lica u vrijeme kada se desio događaj** koji je u krajnjem doveo do nasilne smrti.

U zavisnosti od navedene aktivnosti (tokom obavljanja posla, tokom obavljanja sportske aktivnosti, korišćenja slobodnog vremena, itd.), zaokružuje se odgovarajuća šifra.

5. Spoljni uzrok smrti

Matičar neće upisivati odgovor na pitanje o uzroku smrti.

Ovaj odgovor treba da upiše ljekar – šifrant.

PODACI O UMRLOM ODOJČETU

Na pitanja od 1 do 3 daju se odgovori samo ako je kod pitanja A) zaokružena šifra 1

Odgovor na ova pitanja prepisuje se iz Potvrde o smrti (blok-PODACI O UMRLOM ODOJČETU)

1. Tjelesna masa na rođenju

Ovdje se upisuje, na primjer 3500. U slučaju da ne može da pribavi odgovor na ovo pitanje, kao i za nahoče, matičar će kućice ostaviti nepopunjene.

2. Tjelesna visina na rođenju

Ovdje se upisuje, na primjer 56. U slučaju da ne može da pribavi odgovor na ovo pitanje, kao i za nahoče, matičar će kućice ostaviti nepopunjene.

3. Gestaciona starost

Ovdje se upisuje, na primjer 37. U slučaju da ne može da pribavi odgovor na ovo pitanje, kao i za nahoče, matičar će kućice ostaviti nepopunjene.

PODACI O MAJCI UMRLOG ODOJČETA

4. Datum rođenja

Upisati dan, mjesec i godinu rođenja. Odgovor se preuzima iz Potvrde o smrti (pitanje 4, kod *PODATAKA O UMRLOM ODOJČETU*) ili iz ličnog dokumenta majke.

5. Najviša završena škola i 6. Aktivnost

Za ova dva pitanja, koja se odnose na majku umrlog odojčeta, odgovori se preuzimaju iz Potvrde o smrti (pitanja 5 i 6, kod *podataka o umrlom odojčetu*), a popunjavaju se isto kao kod pitanja 10 i 11 za umrlo lice.

7. Koliko je majka do sada rodila djece (računajući i ovo dijete)

Kod ovog pitanja, pod a) treba upisati ukupan broj djece koju je majka rodila, računajući i dijete za koje se popunjava listić. Treba unijeti broj djece, živorođene i mrtvorodne, iz ovog i ranijih brakova majke, kao i broj djece ove majke rođene van braka. U kućice pod b) i v) upisuju se broj živorođene i broj mrtvorodne djece, čiji zbir je jednak broju upisanom pod a).

Za nahoče, kućice ostaju nepopunjene.

8. Majka je odojče rodila

Kao odgovor, treba zaokružiti jednu od navedenih šifara: za umrlo odojče rođeno u braku – šifru 1, za umrlo odojče rođeno van braka – šifru 2, a ako je umrlo odojče nahoče – šifru 3.

Kao *bračno dijete* smatra se samo ono dijete koje je rođeno u braku zaključenom po odredbama Zakona o braku.

Dijete rođeno van braka je ono dijete koje je rodila neudata žena, zatim udovica ili razvedena žena posle roka od 300 dana od prestanka braka, kao i ono koje je rodila udata žena u braku ili u roku od 300 dana po prestanku braka, ali je očinstvo muža djetinje majke osporeno s uspjehom.

Nahoče je nađeno, napušteno dijete nepoznatih roditelja.